

EL PUNT AVUI+

Edita: Hermes Comunicacions SA
http://www.elpuntavui.cat
Centraleta Girona: 972 18 64 00
Centraleta Barcelona: 93 227 66 00
Atenció al client: 972 18 64 80
Redacció Girona: Santa Eugènia, 42. 17005
Redacció Barcelona: Diputació, 284, 4t. 08009

Director: Xevi Xirgo i Teixidor.
Vicedirector: Carles Ribera.
Directors adjunts: Xevi Sala (Girona), Pepa Masó (Informació General), Joan Ventura (Informació Cultural), Lluís Martínez (Tancament), Jordi Grau (Formats Especials), Ramon Roca (L'Econòmic), Miquel Riera (Presència) i Joan Rueda (Informació Local).
Caps de secció: Toni Brosa (Opinió), Joan Armengol (Economia), Pilar Esteban (Europa-Món), Anna Serrano (Política), Carles Sabaté (Societat), Jaume Vidal (Cultura), David Castillo (Suplement Cultural), Andreu Puig (Fotografia), Quim Puigvert (Llengua), Jordi Molins (Disseny), Montse Martínez (Apunts), Carme Torns (Documentació), Antoni Dalmau (Tancament), Susanna Oliveira (Barçakids), Jaume Batchellí (Producció), Montse Oliva (delegada a Madrid), Pere Gorgoll (Necrològiques), Gemma Busquets (Comunicació), Narcís Genís, Tura Soler, Xavier Castellón i Anna Puig (Comarques Gironines).

Conseller delegat: Joan Vall i Clara.
Gerència Comercial: Anna Maria Ribas.
Direcció Comercial: Eva Negre (El Punt Avui), Eduard Villacé (Agències), Maria Àngels Taulats (Setmanaris), Josep Sánchez (El 9) i Carles Gri (Serveis al Lector).
Webs i Sistemes: Josep Madrenas (director), Marc Massot (Programari), Joan Sarola (Sistemes) i Ramon Buch (Disseny).
Recursos Humans: Miquel Fuentes. Administració: Carme Bosch.
Producció i Logística: Lluís Cama. Distribució: Concepció Casals.

ARA VEIEM QUE VALIA LA
PENNA CONTINUAR ANANT
AMUNT

Jordi Cabré

Escriptor

La nostra Passió

Al diccionari, el nom de *passió* s'associa més a patiment que a alegria. Pena, turment. Drama, la Passió d'Uldecona, etcètera. Només després el diccionari parla d'emocions intenses, el sexe, l'amor violent. És com la paradoxa del *Palabras para Julia* d'en Goytiso: encara que de vegades desitgem no haver nascut, la vida és apassionant. I per això ara que ha mort el mestre Subirachs, tan eclipsat (diuen) per la seva participació en la façana "de la Passió" de la Sagrada Família, la vida i la mort són ben bé un passeig pel tram entre el carrer Marina i el carrer Sardenya.

DIU ALTAIÓ, escrivint sobre la famosa controvèrsia d'aquella façana, que la polèmica ha quedat "superada per la força de les pedres". És cert, però jo hi afegeixo que això és independent de si la intervenció de Subirachs agrada o no. Ell mateix va considerar inicialment una mala idea continuar les obres, com tants altres intel·lectuals i artistes d'aleshores. La diferència amb tots ells és que Subirachs va rectificar, perquè va concloure que el sentit de la vida és construir. Si les pedres han superat la polèmica, ha estat en aquest sentit: no per si agraden o no les escultures, sinó perquè ara veiem que valia la pena continuar anant amunt. Gaudí va projectar un temple

expiatori com a símbol religiós però també com a símbol de ressorgiment nacional incansable (i ara ja sabem que els ressorgiments nacionals s'han d'acabar culminant). Ni "mona de Pasqua" ni massa coloraines, ni encara menys allò de dir que un temple religiós fa retrògrad. La polèmica era comprensible en el seu moment però les pedres l'han superada, així com molts pecats mortals (jutjar, qualificar, menysprear) queden expiats pel somriure dels que construeixen, pel creixement tossut del temple i per la seva paciència eterna.

LES OBRES S'HAN D'ACABAR perquè alguns naixements, per si sols, són absurds. La vida s'explica amb la mort com la primavera s'explica amb l'hivern. Per això de la mort i del dolor en podem dir *passió*: perquè aquí l'objectiu no era divertir-se sinó tenir una vida amb sentit. Els centenars de monuments i de plaques i de bustos que té Subirachs escampats pel país són rí-

Subirachs va rectificar, perquè va concloure que el sentit de la vida és construir

gids, crus, d'un misteri sobri, sí. Més noucentista que modernista, sí. Més racional que romàntic, cert, i per això no m'hi acabo de sentir còmode. Però és que també Gaudí va deixar escrit que volia sobrietat, duresa i ossos en aquella façana. Néixer i renéixer, però també patir i plorar. Podem agafar-nos la vida amb qualsevol de les dues façanes, *Melinda i Melinda*, però hi ha una decisió superior que és la de continuar o no continuar. I hem encertat. Preveuen acabar l'obra el 2026, deu anys després (si tot va bé) que Catalunya s'hagi culminat a si mateixa.

EL SENTIT DE LA PASSIÓ és quan un dia et comuniquen que a la teva mare li queden mesos de vida, i aleshores veus tota l'obra: totes les façanes, tots els retaules, cada capítol, cada escultura, cada vitrall. I hi sona un piano molt fort i molt intens, i unes rialles de nens, i els vermutos a Viladrau. Hi apareix el telèfon, els bastons, el Palau de la Música i l'institut Guttmann. Hi ha la façana de la Glòria, que en aquest cas té forma d'ajudar els altres. I sí, hi ha la façana de la Passió, que en aquest cas té forma d'aixecar-se sempre, amb bastons si cal, i plantar cara. És una façana sobre el dolor, però és una façana que s'alça amb dignitat i que completa la bellesa. Els dies que vénen la farem junts i ens la mirarem amb tot l'orgull. Apassionadament.

La columna

Ramon Solsona

Però sense escarnir-la

Al Born hi ha una exposició de fotografies de Jesús Moncada que retraten l'antiga Mequinensa, el poble enderrocat i traslladat que sobreviu com a mite literari a *Camí de sirga* i altres novel·les. Una fotografia reproduceix un poema del mateix Moncada escrit a màquina que copio sencer, amb el títol i el subtítol: "Al que vingui a enderrocar-la (per escriure a la porta de ca meva). Enruna-la, si cal, / però sense escarnir-la. / El que els teus ulls prendran per argamassa i pedra / és dolorida pell d'uns altres dies; / allí on no sentiràs sinó el silenci / nosaltres hi escoltem les anti-gues paraules."

Aquests versos arriben a l'ànima per la sobrietat i per les circumstàncies. Expressen resignació davant d'un destí fatal, però sobretot una demanada de respecte per la "dolorida pell de les pedres". Només

Allò que els espanyols no entenen és el fruit dels consuetudinàries cicles d'escarni i humiliació

cal anar a l'antiga Mequinensa per comprovar que el poble va ser reduït a runa literalment. A mesura que es construïen les cases del poble nou, s'enderrocaven les del vell. Unes altres restes són les del Born, amb el traçat intacte de carrers i cases i les informacions de la vida quotidiana del segle XVIII. La juxtaposició de les fotos d'aquella Mequinensa encara viva amb les restes arqueològiques confirma el llençatge humà de les pedres.

"Però sense escarnir-la." Després de la derrota de 1714, barris sencers de Barcelona van ser arrasats per construir l'ominosa Ciutadella i la consegüent gran esplanada. El propietari va ser obligats a enderrocar la casa pròpia o a pagar-ne l'enderroc. Runa amb escarni, el contrari del que demanava Moncada. Hi he pensat arran del debat polític al Congrés de Madrid. Després de cada derrota militar i política, ens han fet pagar l'autodestrucció. Sempre. Allò que els espanyols no entenen i atribueixen a deliris d'Artur Mas és el fruit dels consuetudinàries cicles d'escarni i humiliació. Enruna + escarnir = desig d'independència.

EL
DIBUIX

Fer

